

หมู่บ้านสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

(Information of Village for Life Quality Development)

บ้านแพะ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลหนองปลาหมอ

อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

คำนำ

กรมการพัฒนาชุมชน ได้ให้ความสำคัญกับการนำข้อมูลสารสนเทศชุมชนมาใช้ในการจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในชุมชน ในการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนแก้ไขปัญหา พัฒนาหมู่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงกับความ ต้องการของประชาชน

จังหวัดราชบุรี ได้คัดเลือกบ้านแพะ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลหนองปลาหมอ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัด ราชบุรี เป็นหมู่บ้านสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับจังหวัด ประจำปี ๒๕๖๑ โดยมีการนำข้อมูลความ จำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.๒ค) และข้อมูลอื่น ๆ ในชุมชนมาวิเคราะห์ โดยผ่าน โปรแกรม CIA : Community Information Radar Analysis เพื่อนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์เข้าสู่กระบวนการ จัดทำแผนแก้ไขปัญหา ตามที่ชุมชนต้องการต่อไป

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารถอดบทเรียนเล่มนี้ คงจะเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจในการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ของหมู่บ้านสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต และนำไปพัฒนาการทำงานของหมู่บ้าน สารสนเทศได้ดียิ่งขึ้น และขอขอบคุณผู้นำชุมชน กลุ่มองค์กร ประชาชนบ้านแพะ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลหนองปลาหมอ อำเภอบ้านโป่ง ที่มีส่วนร่วมในการถอดบทเรียนเพื่อเป็นตัวอย่างแก่หมู่บ้านอื่น ๆ ต่อไป

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

พฤษภาคม ๒๕๖๑

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้าน

- ประวัติความเป็นมา	๑
- อัตลักษณ์/วิสัยทัศน์	๒
- ลักษณะภูมิประเทศ/ครัวเรือน ประชากร	๓
- สภาพทางสังคม/สภาพเศรษฐกิจ	๔
- ผู้นำชุมชน กลุ่มองค์กร	๕
- ผลิตภัณฑ์ชุมชน	๗
- แหล่งท่องเที่ยวและการบริการ	๘
- ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี เทศกาล ภูมิปัญญาท้องถิ่น	๙

ส่วนที่ ๒ แนวทางการพัฒนาหมู่บ้านสารสนเทศฯ

๒.๑ การบริหารจัดการ	๑๐
๒.๒ การดำเนินงาน	๑๔
๒.๓ การจัดทำสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS)	๑๙
๒.๔ การมีส่วนร่วม	๒๐
๒.๕ การดำเนินกิจกรรม/โครงการเชิงบูรณาการ	๒๔
๒.๖ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	๒๖

ส่วนที่ ๓ ภาคผนวก

- ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ปี ๒๕๖๐ บ้านแพะ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลหนองปลาหมอ
- ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน ปี ๒๕๖๐ บ้านแพะ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลหนองปลาหมอ
- ภาพกิจกรรม

หมู่บ้านสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับจังหวัด ปี 2561

บ้านแพะ หมู่ 16 ตำบลหนองปลาหมอ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทางประวัติศาสตร์

ชาวไท – ยวนแต่เดิม คือ ชาวโยนกกลุ่มคนในเมืองเชียงแสนสมัยสองร้อยกว่าปีมาแล้ว ในสมัยอดีตตกอยู่ภายใต้การปกครองของพม่าที่ต้องการได้อาณาจักรเอาไว้เป็นฐานกำลังของกองทัพ จวบจนกระทั่งพระบาทสมเด็จพระพุทธจุฬาลงกรณ์เกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ต้องการรวมแผ่นดินสยามให้เป็นปึกแผ่นและขับไล่กองทัพพม่าให้พ้นไป จึงแต่งตั้งกองทัพ ๕ กอง โดยมีกรมหลวงเทพหริรักษ์พร้อมด้วย พระยาบรมราช และเจ้าผู้ปกครองหัวเมืองฝ่ายเหนือยกทัพไปตีเมืองเชียงแสน ล้อมเมืองไว้เป็นเวลาเดือนเศษทำให้กองทัพพม่าและชาวบ้านขาดแคลนอาหาร ด้วยความขัดสนชาวบ้านจึงได้สวามิภักดิ์กับทางกองทัพสยาม และทำการช่วยกันเปิดประตูเมือง ทำให้กองทัพสยามตีเมืองเชียงแสนแตกและได้ทำการสร้างบ้านแปงเมือง อพยพผู้คนจำนวน ๒๑,๐๐๐ ครัวเรือน แบ่งไปตามกองทัพทั้ง ๕ กอง เชียงใหม่ ลำปาง น่าน เวียงจันทน์ และอีกส่วนหนึ่งก็นำไปถวายที่กรุงเทพฯ ซึ่งก็โปรดฯ ให้ตั้งบ้านเรือนที่สระบุรีและราชบุรี

ชาวบ้านแพะ หมู่ที่ 16 เป็นชาวไท-ยวนที่อพยพมาจากเขตอำเภอเมืองเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแพะในที่นี้ไม่ได้หมายถึงสัตว์ แพะในภาษาล้านนา ก็คือ ป่าไม้เตี้ยๆ หรือไม้แคระที่พอนานไปก็เพี้ยนเสียงเป็นแพะ หมู่บ้านนี้แยกตัวออกจากหมู่ 6 เมื่อประชากรเริ่มหนาแน่นขึ้น มีสระน้ำโบราณอายุกว่าสองร้อยปีอยู่กลางหมู่บ้านปัจจุบันเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของคนในหมู่บ้าน

อัตลักษณ์

วัฒนธรรมการแต่งกาย ภาษาพูด วัฒนธรรมประเพณี ในแบบล้านนา

วิสัยทัศน์

สร้างความรักความสามัคคีให้เกิดในชุมชน เพื่อการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งมุ่งสู่การเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่ของหมู่บ้านเป็นที่ราบลุ่ม ซึ่งเหมาะแก่การทำอาชีพเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา มีคลองชลประทานไหลผ่าน มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลโคกตะบอง อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	หมู่ที่ 6 ตำบลหนองปลาหมอ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	หมู่ที่ 11 ตำบลหนองปลาหมอ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	หมู่ที่ 14 ตำบลหนองปลาหมอ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ครัวเรือนและประชากร

จำนวน	68	ครัวเรือน
ประชากร	201	คน
เป็นชาย	89	คน
เป็นหญิง	112	คน

(ตามข้อมูล จปฐ. ปี 2560)

สภาพทางสังคม

- ประชากรโดยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ การตั้งบ้านเรือนยังยึดถือแบบโบราณที่มีการปลูกบ้านอยู่ในอาณาเขตที่ติดกัน ทำให้ความเป็นอยู่ของคนในชุมชนมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันดูแลกันดูญาติพี่น้อง มีความสามัคคีรักใคร่ปรองดองช่วยเหลือกัน

- สภาพความเป็นอยู่ มีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน น้ำอุปโภคบริโภค ใช้น้ำประปาหมู่บ้าน การสื่อสารใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่(มือถือ)

สภาพเศรษฐกิจ

การประกอบอาชีพ ทำอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก และรับจ้างทั่วไปเป็นอาชีพรอง รายได้เฉลี่ย

รายได้เฉลี่ย   114,747.62 บาท/คน/ปี

รายจ่ายเฉลี่ย   70,056.72 บาท/คน/ปี

และนอกจากการประกอบอาชีพหลัก อาชีพรอง ประชาชนในหมู่บ้าน/ตำบลยังตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อเป็นรายได้เสริม รวม 10 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มผลิตข้าวหอมมะลิ กลุ่มพริกแกง กลุ่มขนมทองม้วน กลุ่มหัตถกรรม กลุ่มขนมไทย กลุ่มกระเป๋าสานด์เมค กลุ่มตะพาย กลุ่มจักสาน กลุ่มสมุนไพร กลุ่มกล้วยฉาบ

องค์กรชุมชน

มีผู้ใหญ่บ้านผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล คอยบริหารงานดูแลและเป็นสื่อกลางระหว่างภาครัฐและชาวบ้าน และมีคณะกรรมการหมู่บ้านในการช่วยขับเคลื่อนโครงการต่างๆ ที่มีเข้ามาในชุมชน นอกจากนี้ก็กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่จัดตั้งขึ้นมาเมื่อปี พ.ศ.

1. โครงสร้างองค์กรชุมชน

นายขจร	มูลจันทะ	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 16
นายเกษม	จันทวีป	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ 16
นายอภิชาติ	ทรัพย์เย็น	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ 16
นายทองอยู่	สินิล	สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล
นายไม้	หอมสุด	สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

2. รายชื่อคณะกรรมการหมู่บ้าน

นายขจร	มูลจันทะ	ประธาน
นายเกษม	จันทวีป	รองประธาน
นายอภิชาติ	ทรัพย์เย็น	รองประธาน
นายฉลอง	ดวงแก้ว	เหรัญญิก
นางอุบลรัตน์	มูลจันทะ	ประชาสัมพันธ์
นายทองอยู่	สินิล	คณะกรรมการ
นายไม้	หอมสุด	คณะกรรมการ
นายวิเชียร	มูลจันทะ	คณะกรรมการ
นายประเสริฐ	นิลสุวรรณ	คณะกรรมการ
นายอนันต์	จันทร์ฉาย	คณะกรรมการ
นางสาวท	รูปงาม	คณะกรรมการ
นายธรรมทัต	ตะก้อง	คณะกรรมการ
นางสาวสุนันทา	จันรวม	เลขานุการและคณะกรรมการ

รายชื่อคณะกรรมการหมู่บ้าน (ต่อ)

นายปิยณัฐ	สีนิต	คณะกรรมการ
นางสาวสุธาทิพย์	ยอดคำ	คณะกรรมการ

3. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

นายวิเชียร	มูลจันทะ	ประธาน
นายวีระ	ทรัพย์เย็น	รองประธาน
นายขจร	มูลจันทะ	เลขานุการ
นายฉลอง	ดวงแก้ว	เหรัญญิก
นางสาวท	รูปงาม	คณะกรรมการ
นางโสธรา	ยอดคำ	คณะกรรมการ
นายอนันต์	จันทร์ฉาย	คณะกรรมการ
นายวิชัย	ยอดคำ	คณะกรรมการ
นางขวัญจิต	ตะก้อง	คณะกรรมการ

4. กองทุนหมู่บ้าน

นายไม้	หอมสุด	ประธาน
นายขจร	มูลจันทะ	รองประธาน
นายทองอยู่	สีนิต	เลขานุการ
นางสาวท	รูปงาม	เหรัญญิก
นายสมาน	โสภา	คณะกรรมการ
นางพิมพ์	นิลสุวรรณ	คณะกรรมการ
นายฉลอง	ดวงแก้ว	คณะกรรมการ
นายสถาน	กิ่งไฉ่	คณะกรรมการ
นายวิชัย	ยอดคำ	คณะกรรมการ
นายวีระ	ทรัพย์เย็น	คณะกรรมการ
นายเกษม	จันทร์ปี	คณะกรรมการ

ผลิตภัณฑ์ชุมชน

1. ข้าวหอมมะลิพื้นเมือง ที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ซึ่งได้จัดตั้งโครงการอนุรักษ์พันธุ์ข้าวหอมมะลิไว้ได้ 25 เรือน ปลูกแบบวิธีการทางธรรมชาติไร้สารเคมีสีข้าวโดยด้วยเครื่องสีข้าวโรงสีชุมชน มีการบรรจุในหีบห่อที่สะอาดสะอาดปลอดภัยและมีตราโลโก้ที่สามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน ช่องทางการจัดจำหน่ายขายผ่านเพจเฟซบุ๊กของชุมชนและเพจสาธารณะรวมถึงตามออร์เดอร์ที่มีลูกค้าคนรู้จักสั่งซื้อเข้ามา
 1.1. ประธานกลุ่มผู้ใหญ่จจร มูลจันทร์

2. พริกแกง ตามโครงการส่งเสริมอาชีพของประชารัฐ ผลิตโดยกลุ่มแม่บ้านฝีมือดีที่พอว่างเว้นจากงานก็รวมกลุ่มช่วยกันทำ รสชาติเข้มข้นใช้ได้ทั้งแกง และผัดเผ็ด รับทำตามออร์เดอร์ที่ลูกค้าสั่งไม่ผลิตแล้วเก็บไว้ทำให้มั่นใจได้เลยว่าไม่ใส่สารกันบูดอย่างแน่นอน ประธานกลุ่มนางอารีย์ จันทวีป

3. ทองม้วนสมหวัง รสชาติดั้งเดิม รสชาติหวานกลมกล่อม ที่ทำการผลิตและวางจำหน่ายมาเป็นเวลากว่า 10 ปี ได้รับรางวัลผลิตภัณฑ์ OTOP 5 ดาว วางจำหน่ายตามร้านขายของฝากและร้านค้าชื่อดัง ประธานกลุ่มนางสมหวัง เพ็ญพุ่ม

4. หัตถกรรมการถักทอ กระเป๋าตระกร้า งานฝีมือ ที่ปราณีตและสวยงามอีกทั้งยังทันสมัยอีกด้วย รับทำตามออร์เดอร์และมีการนำออกจัดจำหน่ายตามงานเทศกาลต่าง ของทางจังหวัดราชบุรี และในจังหวัดใกล้เคียง

5. ขนมไทยป้าดา ขนมไทยสูตรดั้งเดิมและวิธีทำก็ยังคงดั้งเดิมเช่นกัน มีเมนูหลากหลาย ขนมหม้อแกงถั่ว ที่มีการย่างด้วยเตาสังกะสีใช้กาบมะพร้าวเป็นเชื้อไฟนอกจากรสชาติอร่อยแล้วยังมีกลิ่นหอมน่ารับประทาน และยังมี ขนมชั้น วุ้นหน้า ทองหยอด เม็ดขนุน ขนมตาล ข้าวต้มมัด ข้าวต้มหัวหงอก รสชาติอร่อย หวาน มัน ลงตัว จำหน่ายตามการสั่งซื้องานบุญ งานจัดเลี้ยง และตลาดนัด ประธานกลุ่มนางโสธรา ยอดคำ

6. ก๋วยเตี๋ยวโบราณ การแปรรูปอาหารในช่วงที่ฤดูกาลกล้วยล้มตลาด กลุ่มชาวบ้านได้ทำการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตที่มีอยู่ในท้องถิ่น นำกล้วยมาทำเป็นก๋วยเตี๋ยวโบราณที่ใช้มีดสไลด์ผ่านให้บางแล้วนำไปทอดให้กรอบ ก่อนจะนำไปเคลือบน้ำตาล หรือคลุกเกลือ ซึ่งจะมี 2 รสชาติให้เลือกคือ รสหวาน และ เค็มนำไปฝากขายตามร้านค้า และตามออร์เดอร์ที่ลูกค้าสั่ง ประธานกลุ่มนางสาวท ฐปงาม

7. กลุ่มสมุนไพร ที่ใช้พืชในท้องถิ่นและการปลูกเอง จำพวก ตะไคร้หอม ใบพลับพลึง มะกรูด ขมิ้นไพร ผสมกับพิมเสนทำเป็นลูกประคบแก้ปวดเมื่อย และยังมีบริการนวดผ่อนคลาย นวดจับเส้น นวดแผนไทย โดยหมอนวดแผนไทยผู้เชี่ยวชาญ มีร้านไว้บริการและยังรับนวดนอกสถานที่อีกด้วย ประธานกลุ่มนางสาวสายชล ดวงตา

8. งานจักสาน ฝีมือของช่างพื้นบ้านที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน งานฝีมือดี ปรานีต มีทั้งเข่ง สุ่มไก่ เครื่องมือจับสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์ให้กับร้านรับซื้อประจำตำบลในแต่ละเดือนจะมียอดการสั่งซื้อเข้ามาเป็นจำนวนมาก ประธานกลุ่มนายฉลอง ดวงแก้ว

9. ตะพาย หรือ สายตะพาย ใช้ประดับตกแต่งวัวลาน วัวชน วัวเทียมเกวียน ซึ่งมีกลุ่มลูกค้าและช่องทางการจัดจำหน่ายที่ชัดเจน คือ กลุ่มผู้มีอาชีพเลี้ยงวัวเพื่อการกีฬา และกิจกรรมงานประเพณีต่างๆ เช่น ขบวนแห่ นาค ประธานกลุ่มนายอภิชาติ ทรัพย์เย็น

10. กระเป๋าผ้าแฮนด์เมค ออกแบบและตกแต่งให้ทันสมัยแต่เน้นการใช้ผ้าพื้นเมือง มีหลากหลายรูปแบบให้เลือก ทั้งย่าม กระเป๋าสะพาย กระเป๋าใส่เหรียญ กระเป๋าเป้ รับรองว่าเก๋ได้ใช้แล้วใครเห็นก็ชอบ จำหน่ายตามช่องทางโซเชียลและการออกร้านตามงานเทศกาลต่างๆ ในจังหวัดราชบุรี และจังหวัดใกล้เคียง ประธานกลุ่มนางสาวสุนันทา จันรวม

สถานที่สำคัญ/แหล่งท่องเที่ยว

- ศาลาริมกลางน้ำทรงหกเหลี่ยม ตั้งอยู่ที่บริเวณหมู่ 16 ซึ่งสระน้ำดังกล่าวนั้นก็มียูมากกว่า 200 ปี มีพันธุ์สัตว์น้ำจืด เช่น ปลานานาชนิดอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากเป็นเขตอภัยทานที่สามารถนำปลาไปปล่อยและนำอาหารมาให้สัตว์น้ำเหล่านี้ได้

- พุงนาบริเวณด้านหลังหมู่ 16 นาข้าวที่เขียวขจีจุดชมวิวพระอาทิตย์ตกและเส้นทางออกกำลังกาย ในช่วงยามเย็นอีกหนึ่งสถานที่ที่ชาวบ้านใช้ในการพักผ่อนหย่อนใจ

ประเพณีวัฒนธรรม

-ประเพณีวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมากก็คือภาษาพูด (ไท-ยวน) และการแต่งกายในแบบฉบับชาวล้านนา การนับถือผีปู่ย่า การทำบุญกลางบ้าน การแห่นางแมว ประเพณีสงกรานต์ที่ยังนับวันสังขารล่อง วันเนา วันพระญวนวัน

-อาหารพื้นถิ่น เช่น น้ำปู่ ตาบ แกงโอะ แกงโฮ๊ะ ขนมห้อย ขนมห่อมือ ขนมห่อเท้า

ทำบุญกลางบ้าน

การเลี้ยงผีปู่ย่า

ประเพณีรดน้ำดำหัวขอมาผู้เฒ่าผู้แก่

แกงโฮ๊ะ

ส่วนที่ 2

การขับเคลื่อนหมู่บ้านสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ด้านการบริหารจัดการ

1. มีสถานที่ดำเนินการ โดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ของหมู่บ้านเป็นที่ทำการประชุมและเป็นแหล่งเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความรู้ และมีการใช้อาคารหอประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นสถานที่ประชุมดำเนินการในกรณีที่ต้องการใช้อุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัยหรือการออกงานจัดแสดงสินค้า

2. มีตัวแทนของหมู่บ้านคือ นางสาวสุนันทา จันรวม เป็นผู้รับผิดชอบในการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศ และปรับข้อมูลหมู่บ้าน ข้อมูลระบบสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน พร้อมเผยแพร่ข้อมูลที่ทันสมัย รวมถึงการดูแลระบบเพจเฟซบุ๊ก ไลน์กลุ่มของหมู่บ้าน และเข้าร่วมอบรมการใช้โปรแกรม CIA วิเคราะห์ข้อมูล

ชุมชน

3. มีจัดประชุม โดยมีเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัย คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก เครื่องเสียง ไมโครโฟน โทรศัพท์เคลื่อนที่พร้อมอินเทอร์เน็ต (ของส่วนตัวของชาวบ้าน)

4. จัดตั้งคณะกรรมการ คณะทำงานในการขับเคลื่อนกิจกรรมด้านต่างๆ ของหมู่บ้าน รวมทั้งมีผู้รับผิดชอบดำเนินการและให้ความรู้การใช้ข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาคุณภาพชีวิตของหมู่บ้าน

คณะกรรมการดำเนินงานหมู่บ้านสารสนเทศ

นายขจร มูลจันทะ	ประธาน
นายเกษม จันทวีป	รองประธาน
นายอภิชาติ ทรัพย์เย็น	รองประธาน
นายฉลอง ดวงแก้ว	เหรัญญิก
นางอุบลรัตน์ มูลจันทะ	ประชาสัมพันธ์
นางสาวสุนันทา จันรวม	เลขานุการและคณะกรรมการ
นายทองอยู่ สีนิด	คณะกรรมการ
นายไม้ หอมสุด	คณะกรรมการ
นายวิเชียร มูลจันทะ	คณะกรรมการ
นายประเสริฐ	คณะกรรมการ
นายอนันต์ จันทรฉาย	คณะกรรมการ
นางสาวท รูปงาม	คณะกรรมการ
นายธรรมทัต ตะก้อง	คณะกรรมการ
นายปิยณัฐ สีนิด	คณะกรรมการ
นางสาวสุธาทิพย์ ยอดคำ	คณะกรรมการ

คำสั่งอำเภอบ้านโป่ง

ที่ ๑๕๕ / ๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนหมู่บ้านสารสนเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน
และพัฒนาคุณภาพชีวิต บ้านแพะ ตำบลหนองปลาหมอ

ด้วยกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินงานหมู่บ้านสารสนเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชุมชนเกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของคนในชุมชน ในการศึกษาวิเคราะห์ สิ่งเคราะห์ข้อมูล ตระหนักถึงความสำคัญ เห็นประโยชน์ของข้อมูล ยอมรับและนำไปใช้ประโยชน์ อีกทั้งเพื่อให้ชุมชนสามารถจัดทำข้อมูลสารสนเทศแบบบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วนและเพื่อให้ชุมชนบริหารจัดการระบบข้อมูลข่าวสารชุมชนแบบบูรณาการเพื่อยกระดับการพัฒนาชุมชน และจังหวัดได้แจ้งแนวทางพร้อมให้อำเภอคัดเลือกพื้นที่ในการดำเนินการในบึงบระมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

อำเภอบ้านโป่งได้คัดเลือก บ้านแพะ ตำบลหนองปลาหมอ เป็นหมู่บ้านสารสนเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนหมู่บ้านสารสนเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต บรรลุวัตถุประสงค์ อำเภอบ้านโป่งจึงขอแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนหมู่บ้านสารสนเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต บ้านแพะ ตำบลหนองปลาหมอ ประกอบด้วย

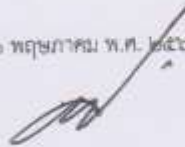
๑. นายขจร มูลจันทร์	ผู้ใหญ่บ้าน	หัวหน้าคณะทำงาน
๒. นายอภิชาติ ทรัพย์เย็น	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	คณะทำงาน
๓. นายเกษม จันทวิป	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	คณะทำงาน
๔. นางอุบลรัตน์ มูลจันทร์	กรรมการหมู่บ้าน	คณะทำงาน
๕. นายอยู่ สีนิล	กรรมการหมู่บ้าน	คณะทำงาน
๖. นายไม้ หอมสุด	กรรมการหมู่บ้าน	คณะทำงาน
๗. นายประเสริฐ นิลสุวรรณ	กรรมการหมู่บ้าน	คณะทำงาน
๘. นายฉลอง ดวงแก้ว	กรรมการหมู่บ้าน	คณะทำงาน
๙. นายอนันต์ จันทร์ฉาย	กรรมการหมู่บ้าน	คณะทำงาน
๑๐. น.ส.สุชาติพิย ยอดคำ	กรรมการหมู่บ้าน	คณะทำงาน
๑๑. นายปิยะณัฐ สีนิล	กรรมการหมู่บ้าน	คณะทำงาน
๑๒. นายธรรมธิด ตะก้อง	กรรมการหมู่บ้าน	คณะทำงาน
๑๓. นายวิเชียร มูลจันทร์	กรรมการหมู่บ้าน	คณะทำงาน
๑๔. นางสวาท รูปงาม	กรรมการหมู่บ้าน	คณะทำงาน
๑๕. น.ส.สุนันทา จันรวม	กรรมการหมู่บ้าน	คณะทำงานและเลขานุการ

มีหน้าที่

๑. คัดเลือกสถานที่ดำเนินการและจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือ เทคโนโลยี ลือ ในการดำเนินงาน
๒. วิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์สภาพปัญหาคุณภาพชีวิต โดยใช้โปรแกรม Community Information Radar Analysis (CIA Program)
๓. จัดทำสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบล
๔. จัดทำแผนชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและนำไปใช้ประโยชน์
๕. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานตามสื่อสังคมออนไลน์

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายประยงค์ จันทเค็ง)
นายอำเภอบ้านโป่ง

ด้านกิจกรรมและดำเนินงานขับเคลื่อนหมู่บ้านสารสนเทศฯ

1. คณะกรรมการฯ มีการประชุมชี้แจงให้ชาวบ้านทราบผลการสำรวจข้อมูลของหมู่บ้าน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ร่วมกัน และจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน กำหนดกิจกรรม แผนงาน โครงการ ในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาหมู่บ้าน

2. ใช้ ผลการสำรวจข้อมูล จปฐ. และข้อมูล กชช.2 ค ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

บ้านแพะ ได้รับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับดี เช่น มีระบบประปาที่สมบูรณ์มีน้ำสะอาดดื่มครบทุกครัวเรือน ถนนในหมู่บ้านทุกสายเป็นถนนลาดยาง มีไฟฟ้าครบทุกครัวเรือน

2) สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาเป็นอาชีพรับจ้างในโรงงานต่างๆ ในเขตอำเภอบ้านโป่ง และค้าขาย จำนวนผู้ตงานมีจำนวนน้อย กองทุนต่างๆในชุมชน ได้แก่ กองทุนหมู่บ้าน

3) ด้านการมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งของชุมชน

การมีส่วนร่วมและความเข้มแข็ง ของชุมชนอยู่ในเกณฑ์ดี มีการทำประชาคมเป็นประจำการร่วมกิจกรรมของหมู่บ้านดีและสม่ำเสมอ เข้าถึงแหล่งทุน

ข้อมูลอื่นๆจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานเกษตร - มีการแนะนำแนวทางการปลูกพืชใช้น้ำน้อยและวิธีการแก้ไขปัญหาในการเพาะปลูก ส่งเสริมการปลูกพืชผักสวนครัวเพื่อใช้ในครัวเรือน

หน่วยงานสาธารณสุข - อาสาสมัครมีความเข้มแข็ง ห่วงใยในสุขภาพของประชาชน มีการเยี่ยมเยียนผู้ป่วยติดเตียง การเฝ้าระวังโรคไข้เลือดออก มีการให้ความรู้แก่ประชาชนในการรักษาพยาบาลเบื้องต้น

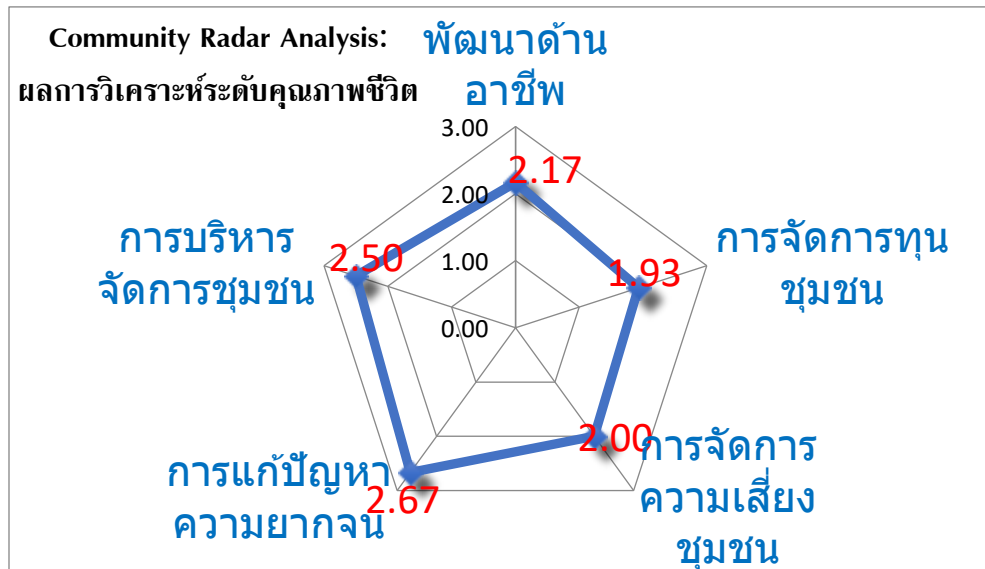
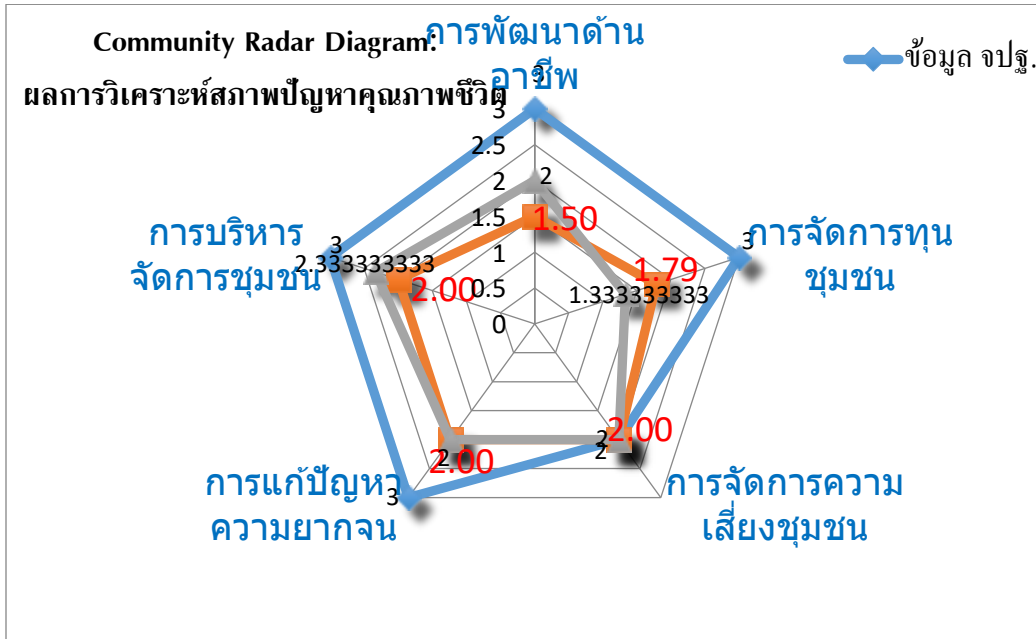
3. การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลหมู่บ้านด้วย โปรแกรม Community Radar Analysis diagram : CIA โปรแกรม CIA Program คือ โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบูรณาการวางแผนงาน/โครงการเพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน เพื่อส่งเสริมรูปแบบการใช้ประโยชน์ข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญของชุมชน คือ จปฐ. กชช2 ค. และข้อมูลอื่นๆ ที่สำคัญในชุมชน หรือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับชุมชน ในการวางแผนพัฒนา แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมสอดคล้องกับปัญหาของพื้นที่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหมู่บ้านด้วย โปรแกรม CIA ของ หมู่บ้าน บ้านแพะ หมู่ที่ 16 ตำบลหนองปลาหมอ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

สามารถดูผลจาก Radar Diagram เพื่อดูแผนภาพเรดาร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลชุมชน บ่งชี้ปัญหาและประเด็นของการพัฒนาสารสนเทศชุมชน ที่ตรงกับปัญหาของชุมชน เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตต่อไปนั้น พบว่าชุมชนมีปัญหา ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการพัฒนาอาชีพ ลำดับที่ 2 ด้านการจัดการทุนชุมชน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย Community Radar Analysis เพื่อดูภาพรวมของผลการวิเคราะห์ของชุมชน พบว่าบ้านแพะ หมู่ที่ 16 มีลำดับผลการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลฯ ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

ลำดับ	ด้าน	ค่าคะแนน
1	ด้านการพัฒนาอาชีพ	1.50
2	การจัดการทุนชุมชน	1.79
3	การจัดการความเสี่ยงชุมชน	2.00
4	การแก้ปัญหาความยากจน	2.00
5	การบริหารจัดการชุมชน	2.00

จากโปรแกรม **Community Radar Analysis diagram** : CIA ทำให้พบว่าบ้านแพะ หมู่ที่ 16 ประเด็นปัญหาที่ต้องพัฒนาเป็นลำดับที่ 1 คือด้านการพัฒนาอาชีพ

Logic Model	วิเคราะห์ แขนงงาน โครงการจัดการสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต	PLAN
กลุ่มโครงการ	ด้านการพัฒนาอาชีพ	ค่าคะแนน 1.50
ประเด็นควรพิจารณา	<p>คนอายุ 15-59 ไม่มีอาชีพและรายได้ คนอายุ 60 ปีขึ้นไปไม่มีอาชีพและรายได้ คนในครัวเรือนดื่มสุรา คนในครัวเรือนสูบบุหรี่</p> <p>ถนน, น้ำดื่ม, น้ำใช้, น้ำเพื่อการเกษตร, การไฟฟ้า, การมีที่ดินทำกิน, การติดต่อสื่อสาร, ผลผลิตจากการทำนา, ผลผลิตจากการทำไร่, ผลผลิตจากการทำเกษตรอื่นๆ การประกอบอุตสาหกรรมครัวเรือน, การรับประโยชน์จากสถานที่ท่องเที่ยว, ระดับการศึกษาของประชาชน, การเข้าถึงแหล่งเงินทุน</p>	

4. ประเด็นด้านอื่นๆ ที่ชุมชนร่วมกันวิเคราะห์ SWOT ของหมู่บ้าน ที่นำมาพิจารณาในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน

S จุดแข็งของหมู่บ้าน

- มีปราชญ์ชาวบ้านที่หลากอาชีพ เช่น นวดแผนไทย ช่างไม้ ช่างปูน ช่างเหล็ก จักสาน อาหารคาวหวาน เกษตร
- มีผู้นำชุมชนเข้มแข็ง
- มีวัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดจากบรรพบุรุษ
- มีความสามัคคีรักใคร่ปองดอง
- มีธรรมชาติที่สมบูรณ์
- มีการรวมกลุ่มองค์กรในชุมชน-มีกองทุนชุมชนที่เข้มแข็งเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ
- มีศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงครัวเรือนสัมมาชีพ

W จุดอ่อนของหมู่บ้าน

- ขาดแหล่งวัตถุดิบในการดำเนินงาน เช่น ไม้ไผ่ในการจักสาน
- การใช้สารเคมีในการทำเกษตรกรรม
- ความสัมพันธ์ระหว่างคนรุ่นเก่าและคนรุ่นใหม่
- ปัญหาแรงงานออกนอกพื้นที่
- การสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับชาวบ้าน
- ความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพติด
- ความเสี่ยงต่อปัญหาการพนัน
- การไม่มีงานทำของคนอายุ 15 ปี – 60 ปี

O โอกาสที่เอื้อต่อการพัฒนาของหมู่บ้าน

- มีเงินทุนที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ได้แก่ กองทุนหมู่บ้าน
- มีหน่วยงานภาครัฐเข้ามาให้ความรู้
- นโยบายการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรของรัฐบาล
- โครงการต่างๆ ของรัฐบาล เช่น ประชารัฐ ไทยนิยมยั่งยืน
- โครงการส่งเสริมท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรม

T อุปสรรคต่อการพัฒนาของหมู่บ้าน

- ความล่าช้าของงบประมาณและเงินทุน ในกิจกรรม/โครงการที่หมู่บ้านไม่สามารถดำเนินการได้
- ต้นทุนด้านการเกษตรสูง
- ค่าครองชีพในปัจจุบันสูงขึ้น
- รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย
- ขาดการรับรู้ของคนภายนอกในกรณีเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี
- ขาดระบบสื่อสารที่ดี เช่น ระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่คงที่

การจัดทำสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

1. ประชุมเพื่อลงความคิดเห็นในเรื่องของการทำแผนที่หมู่บ้าน การวาดแผนกำหนดจุดสถานที่สำคัญด้วยมือเบื้องต้น และนำไปออกแบบให้สวยงามตามความต้องการของในชุมชน
2. กำหนดจุดสถานที่หลักหรือสถานที่สำคัญของหมู่บ้านด้วยโปรแกรม GIS ได้แก่ บ้านผู้ใหญ่บ้าน ศูนย์การเรียนรู้ของหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มอาชีพ คริวเรือนสัมมาชีพ ศาลากลางน้ำ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจของหมู่บ้าน
3. จากผลการวิเคราะห์ด้วยระบบ CIA ทำให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ที่มีความเสี่ยงในชุมชน การพัฒนาอาชีพ การจัดการทุนชุมชน ความยากจน และการบริหารงานชุมชน โดยใช้โปรแกรม GIS มาช่วยในการจัดทำแผนที่ใช้ในการกำหนดจุดสำคัญในหมู่บ้านเพื่อสนับสนุนกิจกรรมโครงการต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
4. วางแผนงานตามกิจกรรมโครงการที่ได้กำหนดไว้ โดยนำผลการวิเคราะห์ CIA และการเรียนรู้ GIS เข้ามาเป็นส่วนช่วยในการดำเนินงาน เช่น การกำหนดจุดกลุ่มอาชีพเพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพด้านช่องทางการจัดจำหน่าย กำหนดจุดสถานที่ท่องเที่ยวชุมชนเพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางได้สะดวก

ด้านการมีส่วนร่วม

1. มีการประชุมคณะกรรมการ เพื่อหารือและลงมติร่วมกัน โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ของโปรแกรม CIA และ การวิเคราะห์หา SWOT (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค) มาเป็นส่วนหนึ่งในการเพื่อดำเนินงานสรรหากิจกรรมโครงการเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของคนในชุมชน

1) ปัญหาที่พบเป็นอันดับแรกคือ ด้านการพัฒนาอาชีพ การจัดการทุนชุมชนเป็นอันดับสอง การจัดการความเสี่ยงของชุมชน การแก้ปัญหาความยากจนเป็น และการบริหารจัดการชุมชนเป็นปัญหาอันดับสาม

2) จากการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม CIA และการวิเคราะห์หา SWOT (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค) กิจกรรมที่ร่วมกันคัดเลือก ได้แก่

2.1) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพื่อพัฒนาอาชีพให้เกิดผลในด้านดีมีความคงทนถาวรให้คนในชุมชนมีรายได้ที่ยั่งยืน

- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่เดิม โดยการหาวัตถุดิบหรือสนับสนุนให้ปลูกพืชที่เป็นวัตถุดิบที่เป็นส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์หีบห่อให้ทันสมัยสะดวกต่อการพกพามากยิ่งขึ้น และหาช่องทางจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนให้หลากหลายช่องทางมากยิ่งขึ้น โดยการนำผลิตภัณฑ์ไปออกร้านจัดแสดงตามงาน เช่น งาน OTOP งานกาชาด และการเปิดเพจเฟสบุ๊กเพื่อขายสินค้าทางโซเชียล หรือการจัดตลาดนัดชุมชนเพื่อนำนักท่องเที่ยวจากภายนอกมากระจายรายได้ให้คนในชุมชน และที่สำคัญการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานและสามารถขึ้นทะเบียนโอท็อปได้

- การจัดตั้งกลุ่มอาชีพใหม่ สรรหาอาชีพใหม่หรือก่อตั้งกลุ่มอาชีพใหม่ที่เหมาะสมทั้งกับตัวชาวบ้านและสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น โดยที่กลุ่มอาชีพที่ได้ก่อตั้งนั้นต้องสามารถหาวัตถุดิบ อุปกรณ์ ในการประกอบอาชีพได้จากภายในชุมชนเป็นอันดับแรก

2.2) โครงการสืบสานวัฒนธรรมไท - ยวน สร้างสรรค์ท่องเที่ยวชุมชน ซึ่งเป็นการนำวัฒนธรรมซึ่งเป็นต้นทุนของชุมชนอีกหนึ่งอย่างมาบริหารจัดการในเรื่องการจัดการทุนชุมชน ให้เกิดประโยชน์ทั้งทางด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจ

- ทางสังคม เป็นการนำคนรุ่นเก่าและคนรุ่นใหม่ที่ยังปัจจุบันมีความคิดไปคนละทิศทางมาทำงานร่วมกันโดยการถ่ายทอดเรื่องราวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ภาษา ให้กับคนรุ่นใหม่ได้เข้าใจถึงรากเหง้าของตนเองและสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปเผยแพร่ให้คนภายนอกได้รับรู้ผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ตามที่ตนเองถนัด

- ทางเศรษฐกิจ ทุนชุมชนทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ภาษา เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ที่เด่นชัดของชุมชนสามารถนำมาสร้างสรรค์เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดรายได้ เป็นช่องทางในการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนและเป็นผลดีต่อการพัฒนาอาชีพ รวมถึงลดปัญหาความยากจนได้อย่างดีเยี่ยม

ซึ่งถ้าชุมชนได้จัดการกับทุนชุมชนที่มีอยู่ได้อย่างถูกต้องทางก็จะสามารถจัดการลดปัญหาช่องว่างระหว่างวัย ปัญหาแรงงานออกนอกพื้นที่ และยังช่วยอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรม ภาษา และรากเหง้าของตนเองเอาไว้ได้อีกด้วย

2.3) โครงการจัดตั้งธนาคารความดี โดยให้คนในชุมชนช่วยกันเป็นหูเป็นตาสังเกตการณ์หากพบเห็นคนแปลกหน้าที่มีท่าทีว่าจะเข้ามามุงร้ายต่อคนในชุมชน เช่น เรื่องของยาเสพติด รมรงค์ให้เลิกดื่มสุรา รมรงค์เรื่องของการทิ้งขยะคัดแยกขยะให้ถูกที่ถูกทางเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม การทำเกษตรอินทรีย์ หากใครสามารถทำตามข้อตกลงได้ก็จะให้เป็นคะแนนใช้สะสมสำหรับการลดดอกเบี้ยที่ได้ทำการกู้เงินจากกองทุนออมทรัพย์หรือกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งถ้าทุกคนทำได้ก็จะเป็นการลดปัญหาความเสี่ยงของชุมชนได้เป็นอย่างมาก ทั้งในเรื่องของการก่ออาชญากรรมจากปัญหายาเสพติด และความเสี่ยงจากภาวะมลพิษในชุมชน

2.4) โครงการหมู่บ้านต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อลดปัญหาความยากจนที่เกิดขึ้นในชุมชน โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้จนเป็นวิถีชีวิต ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ส่งเสริมการใช้พื้นที่ในบริเวณบ้านให้เกิดประโยชน์ ให้มีอาชีพเสริมตามสภาพของชุมชน ส่งเสริมให้ทุกคนรู้จักการทำบัญชีครัวเรือน การออมทรัพย์

2.5) โครงการชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข ให้ความรู้แก่ผู้นำ กลุ่ม องค์กร และคนในหมู่บ้าน เรื่องการบริหารจัดการชุมชน ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านสาธารณสุข ส่งเสริมกิจกรรมด้านส่งเสริมศาสนา ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการทำงานของคนในชุมชน

3) จัดทำเวทีประชาคมเพื่อ วิเคราะห์ สรุปข้อมูลเพื่อดำเนินการหมู่บ้านสารสนเทศ จัดลำดับความสำคัญของแต่ละโครงการเพื่อจัดการกับโครงการหรือปัญหาที่เร่งด่วนก่อนเป็นอันดับแรก

4) ร่วมกันจัดทำแผนดำเนินงานโครงการ

- จัดตั้งโครงการ
- วางแผนงาน

- ศึกษาตัวโครงการ ประโยชน์ที่ได้รับ ผลกระทบ
- ประเมินผล
- สรุปปัญหา วิธีแก้ไข

2. ได้รับการส่งเสริม และสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาคีเครือข่าย ได้แก่

- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จังหวัดราชบุรี
- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดราชบุรี
- บริษัทประชารัฐรักสามัคคีราชบุรี (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดราชบุรี
- ท้องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี
- สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานกาญจนบุรี
- ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
- สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

การดำเนินกิจกรรมโครงการเชิงบูรณาการ

คณะกรรมการดำเนินงานขับเคลื่อน ได้มีการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการ จนเกิดประสบความสำเร็จในหลายโครงการ ดังนี้

1. โครงการบ้านพอเพียง ที่ได้รับงบประมาณมาจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จังหวัดราชบุรี ใช้ปลูกสร้างบ้านเรือน ซ่อมแซมปรับปรุงบ้านเรือน ให้กับผู้ยากไร้ในหมู่บ้านมี จำนวน 2 หลัง
2. โครงการหมู่บ้านสามอาชีพ ที่ได้รับงบประมาณจากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดราชบุรี สร้างกลุ่มอาชีพต่างๆ จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทำพริกแกง กลุ่มทอหมี่ กลุ่มหัตถกรรม และกลุ่มเกษตร ซึ่งครัวเรือนสามอาชีพที่เป็นไร่นาสวนผสมก็เป็นต้นแบบของผู้ที่ประสบความสำเร็จในเรื่องของการทำเกษตรพอเพียงได้เป็นอย่างดี
3. โครงการอนุรักษ์พันธุ์ข้าวหอมมะลิ ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จังหวัดราชบุรี ซึ่งทางเกษตรกรในตำบลมีการรวมกลุ่ม จำนวน 25 ครัวเรือน มีการช่วยกันปลูกด้วยวิธีดั้งเดิมปลอดสารเคมี และมีบรรจุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานสะอาด และมีการจัดวางแผนช่องทางการตลาดการจัดจำหน่าย ทำให้มีรายได้ตลอดทั้งปี
4. โครงการท่องเที่ยวชุมชน OTOPI นวัตวิถี ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลที่ผ่านสำนักงานพัฒนาชุมชน ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพทั้งที่มีอยู่เดิมและสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การซื้อวัตถุดิบ
5. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อรองรับการท่องเที่ยวชุมชนที่กำลังจะเกิดขึ้น ได้รับงบประมาณตามนโยบายของรัฐบาล ทำการปรับพื้นถนนให้สวยงามและสะดวกต่อการสัญจรและเป็นเส้นทางนั่งเกวียนชมทุ่ง

ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

1. ประชาชน / ผู้ใช้บริการเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย
2. มีช่องทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างเหมาะสม หลายช่องทาง

1) ช่องทางการประชาสัมพันธ์เพจ เฟสบุ๊กของหมู่บ้าน “หมู่บ้านแพะ” และเพจตำบล “หนองปลาหมอบ้านเขา ชุมชนคนไทย-ยวน”

2) ไลน์กลุ่มหมู่บ้าน “หมู่บ้านแพะ”

3) ช่องทางการประชาสัมพันธ์เฟสบุ๊กส่วนตัวของในชุมชน

4) ช่องทางการประชาสัมพันธ์ทางเพจเฟสบุ๊กที่เปิดสาธารณะภายในเขตอำเภอ จังหวัด และของการท่องเที่ยว

5) วิดีทัศน์ผ่านช่องทางยูทูปเพื่อเผยแพร่กิจกรรมในชุมชน

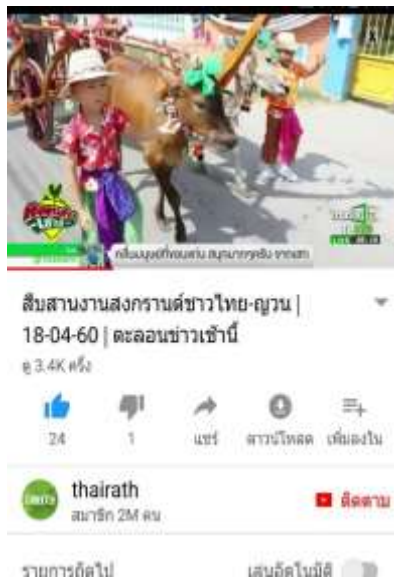
- การแสดง ชุด ฟ้อนที ของกลุ่มเด็กและเยาวชนคนไทย-ยวน

6) การนำเสนอผ่านรายการโทรทัศน์

- ประเพณี สงกรานต์ข้าวไท-ยวน 2560 รายการตะลอนข้าวเข้านี้ ไทยรัฐทีวี ออกอากาศ วันที่ 17 เมษายน 2560

- เมนูพื้นถิ่น คำกึ่ง, กุ้งทอด บ้านแพะ หมู่ 16 รายการ ทุกทิศทั่วไทย ออกอากาศ วันที่ 4 ตุลาคม 2560 เวลา 16.00 – 16.30 น.

7) มีผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้ในการใช้ระบบสารสนเทศและการใช้โซเชียลในการประชาสัมพันธ์ให้ถูกต้องและเหมาะสม

ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ และการให้บริการ

1 มีการนำสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยการนำไปวิเคราะห์ข้อมูลหมู่บ้าน จัดทำแผนชุมชน กำหนดเป็นแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมในการพัฒนาหมู่บ้าน หรือแก้ปัญหาของหมู่บ้าน ส่งเสริมให้ชาวบ้านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2 มีกิจกรรมที่เกิดจากการใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น โครงการหมู่บ้านสามาชีพ ได้พิจารณาคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย คริวเรือนสามาชีพ เข้าร่วมโครงการ โดยใช้ข้อมูลเกณฑ์รายได้เฉลี่ยจากการสำรวจข้อมูล จปฐ. เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา เป็นต้น

3 มีการส่งเสริมการใช้ประโยชน์สารสนเทศชุมชนในเวทีต่างๆ เช่น เวทีการจัดทำแผนชุมชน เวทีหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง งานของภาคีการพัฒนาหน่วยงานอื่นๆ

4 มีรูปแบบ/ ช่องทางการให้บริการและการนำไปใช้ประโยชน์ หลายช่องทาง ซึ่งประชาชนสามารถใช้ระบบสารสนเทศ เครื่องมืออุปกรณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และลดเวลาในการทำงาน เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ พิมพ์แทนการเขียนมือ หรือ ติดต่อผู้อื่นผ่านทางแอปพลิเคชันเพื่อประหยัดเวลาและสามารถใช้เป็นหลักฐานในการทำงานได้จากการพิมพ์ข้อความบน ไลน์หรือเฟสบุ๊ค

5 แผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

1) การจัดทำแผนที่เส้นทางาท่องเที่ยวชุมชน การปักหมุดสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ที่สำคัญในตำบล และพัฒนาระบบการให้บริการข้อมูลชุมชน ผ่าน QR Code

2) ส่งเสริมพัฒนาอาชีพ และให้ความรู้ประชาชน ให้มีความสามารถทำการค้าขายผ่านระบบโซเชียลได้ เป็นการเพิ่มรายได้ที่มากขึ้น

3) พัฒนาการใช้เพจเฟสบุ๊กของตำบลเป็นจุดศูนย์กลางในการกระจายข่าวสารข้อมูลที่ต้องการนำเสนอ และเป็นแหล่งเก็บข้อมูลต่างๆ ที่เป็นโครงการ กิจกรรมภายในตำบล ซึ่งถึงคนเข้าถึงได้และนำข้อมูลนั้นไปใช้ในการนำเสนอหรือชี้แจงอธิบายกับหน่วยงานอื่นๆ ได้ในทันที

4) ส่งเสริมให้ประชาชนภายในหมู่บ้านและตำบลสามารถนำข้อมูลที่อยู่ในเพจเฟสบุ๊กไปใช้ได้ และยังเป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น ได้อีกด้วย และพื้นที่เพจเฟสบุ๊กก็ยังเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างประชาชนได้เป็นอย่างดี

5) ผู้ทำหน้าที่ดูแลระบบมีการเคลื่อนไหวกิจกรรมและการให้ข้อมูลในทุกๆ ด้านของตำบลตลอดเวลาและยังรับข่าวสารจากหน่วยงานทั้งในตำบลและหน่วยงานอื่นๆ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่ดีให้ทุกคน ได้ทราบและนำข่าวสารเหล่านั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ทั้งนี้ประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ก็สามารถเข้ามาเคลื่อนไหวกิจกรรมได้เช่นเดียวกัน

ภาคผนวก

สรุปผลการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน จปร. ปี ๒๕๖๐
บ้านแพะ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลหนองปลาหมอ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ตัวชี้วัดข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน	จำนวน สำรวจทั้งหมด		ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์			
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
หมวดที่ ๑ สุขภาพ มี ๗ ตัวชี้วัด								
๑.เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก ๒,๕๐๐ กรัม ขึ้นไป	๑	คน	๑	คน	๑๐๐.๐๐	๐	คน	๐.๐๐
๒.เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวนาน้อย ๖ เดือนแรกติดต่อกัน	๑	คน	๑	คน	๑๐๐.๐๐	๐	คน	๐.๐๐
๓.เด็กแรกเกิดถึง ๑๒ ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	๑๑	คน	๑๑	คน	๑๐๐.๐๐	๐	คน	๐.๐๐
๔.ครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน	๖๘	คร.	๖๘	คร.	๑๐๐.๐๐	๐	คร.	๐.๐๐
๕.ครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม	๖๘	คร.	๖๘	คร.	๑๐๐.๐๐	๐	คร.	๐.๐๐
๖.คนอายุ ๓๕ ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี	๑๔๖	คน	๑๔๖	คน	๑๐๐.๐๐	๐	คน	๐.๐๐
๗.คนอายุ ๖ ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๓ วัน ๆ ละ ๓๐ นาที	๑๙๖	คน	๑๙๖	คน	๑๐๐.๐๐	๐	คน	๐.๐๐
หมวดที่ ๒ สภาพแวดล้อม มี ๗ ตัวชี้วัด								
๘.ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร	๖๘	คร.	๖๘	คร.	๑๐๐.๐๐	๐	คร.	๐.๐๐
๙.ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ ๕ ลิตรต่อวัน	๖๘	คร.	๖๘	คร.	๑๐๐.๐๐	๐	คร.	๐.๐๐
๑๐.ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ ๔๕ ลิตรต่อวัน	๖๘	คร.	๖๘	คร.	๑๐๐.๐๐	๐	คร.	๐.๐๐
๑๑.ครัวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด และถูกสุขลักษณะ	๖๘	คร.	๖๘	คร.	๑๐๐.๐๐	๐	คร.	๐.๐๐
๑๒.ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ	๖๘	คร.	๖๘	คร.	๑๐๐.๐๐	๐	คร.	๐.๐๐
๑๓.ครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุภัยและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี	๖๘	คร.	๖๘	คร.	๑๐๐.๐๐	๐	คร.	๐.๐๐
๑๔.ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	๖๘	คร.	๖๘	คร.	๑๐๐.๐๐	๐	คร.	๐.๐๐
หมวดที่ ๓ การศึกษา มี ๕ ตัวชี้วัด								
๑๕.เด็กอายุ ๓ - ๕ ปี ได้รับการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน	๒	คน	๒	คน	๑๐๐.๐๐	๐	คน	๐.๐๐
๑๖.เด็กอายุ ๖ -๑๔ ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี	๑๐	คน	๑๐	คน	๑๐๐.๐๐	๐	คน	๐.๐๐
๑๗.เด็กจบชั้น ม.๓ ได้เรียนต่อชั้น ม.๔ หรือเทียบเท่า	๐	คน	๐	คน	๐.๐๐	๐	คน	๐.๐๐
๑๘.คนในครัวเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่ มีงานทำ ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ	๐	คน	๐	คน	๐.๐๐	๐	คน	๐.๐๐
๑๙.คนอายุ ๑๕ - ๕๙ ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลข อย่างง่ายได้	๑๓๕	คน	๑๓๕	คน	๑๐๐.๐๐	๐	คน	๐.๐๐

หมวดที่ ๔ การมีงานทำและรายได้ มี ๔ ตัวชี้วัด								
๒๐.คนอายุ ๑๕ – ๕๙ ปี มีอาชีพและรายได้	๑๒๐	คน	๑๑๗	คน	๙๗.๕๐	๓	คน	๒.๕๐
๒๑.คนอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้	๕๐	คน	๔๓	คน	๘๖.๐๐	๗	คน	๑๔.๐๐
๒๒.รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี	๖๘	คร.	๖๘	คร.	๑๐๐.๐๐	๐	คร.	๐.๐๐
๒๓.ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน	๖๘	คร.	๖๘	คร.	๑๐๐.๐๐	๐	คร.	๐.๐๐
หมวดที่ ๕ ค่านิยม มี ๘ ตัวชี้วัด								
๒๔.คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา	๒๐๑	คน	๑๖๕	คน	๘๒.๐๙	๓๖	คน	๑๗.๙๑
๒๕.คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่	๒๐๑	คน	๑๘๐	คน	๘๙.๕๕	๒๑	คน	๑๐.๔๕
๒๖.คนอายุ ๖ ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง	๑๙๖	คน	๑๙๖	คน	๑๐๐.๐๐	๐	คน	๐.๐๐
๒๗.ผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	๕๑	คน	๕๑	คน	๑๐๐.๐๐	๐	คน	๐.๐๐
๒๘.ผู้พิการ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	๑	คน	๑	คน	๑๐๐.๐๐	๐	คน	๐.๐๐
๒๙.ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	๒	คน	๒	คน	๑๐๐.๐๐	๐	คน	๐.๐๐
๓๐.ครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน หรือท้องถิ่น	๖๘	คร.	๖๘	คร.	๑๐๐.๐๐	๐	คร.	๐.๐๐
๓๑.ครอบครัวมีความอบอุ่น	๖๘	คร.	๖๘	คร.	๑๐๐.๐๐	๐	คร.	๐.๐๐

สภาพปัญหา ตามข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน
บ้านแพะ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลหนองปลาหมอ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	
๑. ถนน	๒
๒. น้ำดื่ม	๓
๓. น้ำใช้	๓
๔. น้ำเพื่อการเกษตร	๑
๕. ไฟฟ้า	๓
๖. การมีที่ดินทำกิน	๑
๗. การติดต่อสื่อสาร	๓
ด้านสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	
๘. การมีงานทำ	๓
๙. การทำงานในสถานประกอบการ	๓
๑๐. ผลผลิตจากการทำนา	๓
๑๑. ผลผลิตจากการทำไร่	๐
๑๒. ผลผลิตจากการทำการเกษตร อื่นๆ	๑
๑๓. การประกอบอุตสาหกรรม	๑
๑๔. การได้รับประโยชน์จากการมีสถานที่ท่องเที่ยว	๐
ด้านสุขภาพและอนามัย	
๑๕. ความปลอดภัยในการทำงาน	๓
๑๖. การป้องกันโรคติดต่อ	๓
๑๗. การกีฬา	๒
ด้านความรู้และการศึกษา	
๑๘. ระดับการศึกษาของประชาชน	๑
๑๙. อัตราการเรียนรู้ต่อของประชาชน	๓
๒๐. การได้รับการศึกษา	๒
ด้านการมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งของชุมชน	
๒๑. การมีส่วนร่วมของชุมชน	๓
๒๒. การรวมกลุ่มของประชาชน	๓
๒๓. การเข้าถึงแหล่งเงินทุน	๓
๒๔. การเรียนรู้โดยชุมชน	๓
๒๕. การได้รับการคุ้มครองทางสังคม	๓

ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
๒๖.คุณภาพดิน	๒
๒๗.การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๒
๒๘.คุณภาพน้ำ	๐
๒๙.การปลูกป่าหรือไม้ยืนต้น	๐
๓๐.การจัดการสภาพสิ่งแวดล้อม	๓
ด้านความเสี่ยงของชุมชนและภัยพิบัติ	
๓๑. ความปลอดภัยจากยาเสพติด	๒
๓๒.ความปลอดภัยจากภัยพิบัติ	๑
๓๓.ความปลอดภัยจากความเสี่ยง ในชุมชน	๒
ดัชนีการพัฒนา	๒

ภาพกิจกรรมการดำเนินโครงการ
โครงการประกวดหมู่บ้านสารสนเทศดีเด่นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและคุณภาพชีวิต
ณ บ้านแพะ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลหนองปลาหมอ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑

